

Høring

Forskrift om permisjon fra opplæringen i Aremark kommune

Skolen utarbeidet et forslag til en kommunal forskrift om permisjon fra skolen. Forskriften sendes med dette ut på høring. Det er skoleeier som har det overordnede ansvaret for høringsprosessen.

Bakgrunn

Permisjonsbestemmelsene er per i dag regulert i opplæringsloven av 1998 § 2-11 første og andre ledd. Her er det blant annet oppgitt hvor lang sammenhengende permisjon en elev kan få. I august 2024 blir ny opplæringslov gjeldende. Her er bestemmelsen om lengde på permisjon fjernet, samtidig som kommunene blir pålagt å gi forskrift om permisjon fra skolen. Barn og unge i Norge har rett og plikt til grunnskoleopplæring, jf. opplæringsloven av 2024 §§ 2-1 og 2-2. Dette betyr at de skal delta i opplæringen. Dokumentert fravær i grunnskolen er enten permisjon innvilget av skolen, eller sykdom. Loven åpner for at skolen kan gi en elev permisjon fra opplæringen. Forutsetningen er at det er pedagogisk forsvarlig å gi eleven fri. I denne vurderingen kan det være relevant å legge vekt på om eleven får opplæring i permisjonstiden.

Skoleeier ønsker så lite fravær i skolen som mulig. Skoleåret består av 190 skoledager. Det vil si at elever og foreldre har 175 dager til ferier og ikke opplæringsrettet aktivitet. Dersom en elev er borte 10 undervisningsdager hvert skoleår, utgjør dette et halvt års skolegang i løpet av grunnskolen. Formålet med den kommunale forskriften er å sikre riktig behandling av søknader om permisjon, og å redusere omfanget av fravær.

Kommentar til forskriften

Aremark kommune foreslår å forskriftsfeste at det ikke innvilges permisjon for mer enn inntil 10 skoledager pr. skoleår. Dette gjelder da uavhengig om dagene tas enkeltvis eller i sammenheng. I forskriften blir det nevnt hvilke anledninger skolene bør prioritere å gi permisjon hvis det er forsvarlig. Ferie er ikke nevnt som et punkt. Skoleeier mener at det normalt sett ikke bør gis permisjon til ferie, men vurderer at det likevel kan finnes argumenter for at det vil være til elevens beste å få permisjon til å dra på ferie. Om en elev skal få permisjon til å dra på ferie må da behandles på lik linje som andre permisjoner. Innvilgelse av en søknad om permisjon forutsetter at skolen finner det forsvarlig at eleven er borte fra skolen i et kortere tidsrom. Relevante forhold som kan ha betydning i en forsvarlighetsvurdering er for eksempel:

- Elevens læring, progresjon og utvikling. Det bør normalt ikke innvilges permisjon dersom det kan være ødeleggende for elevens faglige utvikling, og gjøre det vanskelig for eleven å følge ordinære opplæring.
- Hvordan følger eleven/foreldrene opp læringsarbeidet i permisjonstiden?
- Hva vil eleven gå glipp av ved å ikke være på skolen i permisjonstiden?
- Elevens fraværshistorikk.
- Elevens permisjonshistorikk.
- Hva vil være til elevens beste?
- Hva mener eleven selv?

Listen er ikke uttømmende.

Det vil bli utarbeidet en veileder til forskriften.

Høringsprosessen

Virksomhetsleder skole ønsker synspunkter på og vurdering av forskriften.
Høringsuttalelser bes sendt pr e-post til: frode.gabrielsen@aremark.kommune.no.
Høringsfristen er 22. april 2024.

Av hensyn til fremdriften på det videre arbeidet ber vi om at høringsfristen overholdes. Alle oppfordres til å sende inn høringssvar så snart som mulig, slik at direktør oppvekst kan begynne oppsummeringen av uttalelsene. Høringsuttalelser er offentlige.
Takk på forhånd for alle innspill som gis i høringen.

Forslag til forskrift for behandling av søknader om permisjon fra opplæringen

Barn og unge i Norge har etter opplæringsloven §§ 2-1 og 2-2 rett og plikt til grunnskoleopplæring. Dette betyr at de skal delta i opplæringen.

Skolen kan gi en elev permisjon fra opplæringen. Forutsetningen er at det er pedagogisk forsvarlig å gi eleven fri.

Aremark kommune har med hjemmel i lov om grunnskoleopplæringa og den videregående opplæringa (opplæringslova) § 2-2 fjerde ledd gitt forskrift om permisjon fra opplæringen i Aremark kommune.

Skoleåret består av 190 skoledager. Det vil si at elever og foreldre har 175 dager til ferier og ikke opplæringsrettet aktivitet. Dersom en elev er borte 10 undervisningsdager hvert skoleår, utgjør dette et halvt års skolegang i løpet av grunnskolen.

Med dette som utgangspunkt er formålet med denne veilederen og kommunal forskrift om permisjon fra opplæringen i Aremark kommune å:

- sikre lik praksis for permisjon.
- gjøre regelverket mer forutsigbart for de som søker permisjon.
- redusere omfanget av fravær.

1. Virkeområde

Veilederen for behandling av søknader om permisjon fra opplæringen omfatter alle elever på Aremark skole.

Veilederen skal ikke benyttes i forbindelse med helserelatert fravær.

2. Permisjonsbestemmelsen i opplæringsloven

Opplæringsloven § 2-2 fjerde og femte ledd regulerer permisjon fra opplæringen.

- Fjerde ledd gjelder permisjoner som skolen kan velge å innvilge etter søknad dersom den finner det forsvarlig.
- Femte ledd gjelder permisjoner eleven etter søknad har krav på.

2.1 Permisjon eleven har krav på

Uavhengig av om det er forsvarlig etter opplæringsloven § 2-2 fjerde ledd, har medlemmer av trossamfunn utenfor Den norske kirke etter søknad rett til permisjon på sitt trossamfunns helligdager. Dette er regulert i § 2-2 femte ledd:

“Ein elev som høyrer til eit anna trussamfunn enn Den norske kyrkja, har rett til permisjon frå skolen dei dagane trussamfunnet har helgedag, dersom foreldra sørgjer for den opplæringa som må til for at eleven skal kunne følgje med i opplæringa på skolen etter fråværet”

Ved permisjon utover to skoledager, må foreldrene vise til hvordan elevens opplæring skal ivaretas.

2.2 Permisjon som skolen kan velge å innvilge etter søknad

Opplæringsloven § 2-2 fjerde ledd første punktum lyder:

“Kommunen kan gi ein elev permisjon frå skolen dersom eleven får ei opplæring som samla sett er forsvarleg. Kommunen gir forskrift om permisjon frå skolen”

Skolen skal altså gjøre en todelt vurdering. Skolen må først ta stilling til om det er forsvarlig at eleven får permisjon. Det som er forsvarlig for en elev, kan være uforsvarlig for en annen. Dersom skolen kommer til at det ikke er forsvarlig å innvilge permisjon, skal søknaden avslås. Hvilke momenter som er sentrale i forsvarlighetsvurderingen, er beskrevet nedenfor i punkt 4.

Dersom skolen finner at det er forsvarlig å innvilge permisjon, skal skolen deretter vurdere om eleven faktisk kan/skal få permisjon. Retningslinjene for vurdering av permisjonssøknader er beskrevet i punkt 5.

3. Permisjonens varighet

Opplæringsloven setter ingen grense for hvor lenge og hvor ofte eleven kan få permisjon, men etter § 2-2 fjerde ledd andre punktum skal kommunene gi regler for egen permisjonspraksis i forskrift.

I grunnskolen i Aremark kan det ikke innvilges permisjon for mer enn inntil 10 skoledager per skoleår.

Regelen om at det ikke innvilges permisjon for mer enn inntil 10 skoledager per skoleår gjelder uavhengig om dagene tas enkeltvis eller i sammenheng.

Dersom foreldrene tar eleven ut av skolen i mer enn 10 skoledager sammenhengende skrives eleven ut av skolen.

4. Forsvarlighetsvurderingen

Innvilgelse av en søknad om permisjon forutsetter at skolen finner det pedagogisk forsvarlig at eleven er borte fra skolen i et kortere tidsrom. Relevante momenter i vurderingen er blant annet:

- Elevens læring, progresjon og utvikling. Det bør normalt ikke innvilges permisjon dersom det kan være ødeleggende for elevens faglige utvikling, og gjøre det vanskelig for eleven å følge ordinær opplæring.
- Hvordan eleven/foreldrene følger opp læringsarbeidet i permisjonstiden
- Hva eleven vil gå glipp av ved å ikke være på skolen i permisjonstiden
- Elevens fraværshistorikk
- Elevens permisjonshistorikk
- Hva som er til elevens beste
- Hva eleven selv mener

5. Vurdering av permisjonssøknader

Selv om det er forsvarlig, skal det ikke innvilges permisjon i perioder med gjennomføring av

- Statlige kartleggingsprøver
- Nasjonale prøver
- Leirskole
- Svømmeopplæring (hvis barnet ikke kan svømme)
- Heldagsprøver på ungdomstrinnet
- Eksamener, muntlig og skriftlig, inkludert forberedelsestid
- Første skoleuke ved nytt skoleår
- Siste halvår på 10. årstrinn

Siste halvår på 10. årstrinn er viktig når det gjelder elevenes sluttvurdering (standpunktarakter og eksamenskarakter). Dette medfører at det til vanlig ikke er forsvarlig å gi permisjon i denne terminen. Selv om skolen finner det forsvarlig å gi permisjon siste halvår av 10. årstrinn, skal skolen likevel være svært restriktiv med å innvilge permisjoner.

Søknader om permisjon knyttet til hendelser av særlig sorgpreget karakter, for eksempel dødsfall eller begravelse, skal så langt det er mulig innvilges. Dette gjelder også på dager der det gjennomføres prøver eller forberedelse til prøver.

Når det er forsvarlig, bør permisjoner til følgende arrangementer innvilges:

- Deltakelse i sportslige konkurranser.
- Deltakelse på kulturelle arrangement/ fremføringer.
- Deltakelse på viktige familiebegivenheter i nær familie (viktige familiebegivenheter kan være dåp/navnefest, konfirmasjon, bryllup eller andre viktige begivenheter i nær familie).
- Deltakelse i politisk og/eller frivillig organisasjonsarbeid.

Det bør normalt sett ikke gis permisjon til ferie, men i helt spesielle tilfeller kan det likevel være gode grunner for og til elevens beste å få dra på ferie.

6. Unntak

I helt spesielle tilfeller kan skolen gjøre unntak fra bestemmelsene i forskriften om permisjon fra opplæringen i Aremark kommune så lenge fraværet er forsvarlig.

Slike unntakstilfeller kan for eksempel være hvis man driver idrett på svært høyt nivå (landslag), eller deltar i kulturelle oppsetninger utenbys. I slike tilfeller er det viktig at skolen og foreldrene samarbeider godt, og har en plan for å sikre elevens opplæring.

7. Behandling av fravær ut over innvilget permisjon

Bare permisjon innvilget av skolen eller sykdom regnes som dokumentert fravær fra grunnskolen.

Dersom elever er borte fra opplæringen i lengre tid enn det er innvilget permisjon for, eller blir borte uten innvilget permisjon, er dette å anse som udokumentert fravær. Skolen skal da følge prosedyrer for fravær som ligger i kvalitetssystemet.

8. Saksgang ved søknad om permisjon

Vedtaket om permisjon fra den lovpålagte opplæringen er et enkeltvedtak, og myndigheten er delegert til skolens rektor. Rektor kan delegere myndigheten videre til kontaktlærer ved søknader om permisjon på inntil to dager.

Ved behandling av enkeltvedtak skal det foretas en individuell skjønnsmessig vurdering. Vedtak i permisjonssøknader skal bygge på skolens forsvarlighetsvurdering, skjønn og en individuell vurdering sett i sammenheng med de føringene som kommer frem i punkt 4 og 5 ovenfor.

Foreldre søker om permisjon gjennom skjemaløsningen på kommunens nettside. Søknad om permisjon skal sendes så tidlig som mulig, og senest 3 uker, før permisjonsperioden.

Permisjonssøknaden behandles i kommunes arkivsystem.

Dersom skolen kommer til at de ikke kan/vil innvilge permisjon, skal søknaden avslås.

Dersom hele eller deler av en permisjonssøknad avslås, skal dette begrunnes.

Ved avslag på permisjon skal foreldrene opplyses om klagerett og klagevilkår etter forvaltningsloven §§ 28, 29 og 30.

Dersom foreldrene klager på vedtaket, skal skolen vurdere saken på nytt. Dersom klagen gis medhold, skal skolen fatte nytt enkeltvedtak. Dersom skolen mener det ikke er grunnlag for å gi medhold i klagen, sendes saken til Statsforvalteren.

9. Oversendelse av klagesak til Statsforvalteren

I en eventuell klagesak der skolen ikke mener det er grunnlag for å gi klagen medhold, må følgende dokumenter oversendes til Statsforvalteren:

- Rektors oversendelsesbrev med begrunnelse for hvorfor vedtaket anbefales opprettholdt.
- Foresattes søknad.
- Rektors begrunnede enkeltvedtak.
- Foresattes klage.
- Eventuell annen dokumentasjon.

10. Informasjon til foresatte om reglene for permisjon

Skolene skal informere foresatte om gjeldende regelverk og rutiner når det gjelder permisjon fra opplæringen ved oppstart av hvert skoleår. Det skal informeres om at Aremark kommune ser det som viktig at elevene deltar i hele opplæringsløpet og at omfanget på permisjoner fra den pliktige opplæringen skal reduseres til et minimum. Skolene må presisere at permisjonssøknader må sendes i god tid på forhånd.